

Berlin och Universität der Künste och jag

Innan avresa

Innan jag påbörjade mitt utbytesår hade jag under ett års tid gjort praktik på ett arkitektkontor i Berlin. Då jag av flera anledningar ville stanna i staden och gärna ytterligare förbättra min tyska bestämde jag mig för att söka utbyte på just Universität der Künste. Jag såg även fram emot erfarenheten att studera arkitektur på en konstskola, vilket skiljer sig från studierna vid KTH.

Ankomst

På UdK har de en vinter- och en sommartermin, vilka sträcker sig över andra perioder än våra höst- och vårterminer på KTH. Vinterterminen pågår mellan mitten av oktober till mitten av februari, därefter följer ett ca två månader långt lov och sedan börjar sommarterminen i mitten av april och håller på till slutet av juli. Allt är med andra ord lite senarelagt.

Jag fick mycket information från UdK via mail innan terminsstart. Man måste bland annat skicka in försäkringsbevis (bild på det blå EU-försäkringskortet) samt betala in en avgift på ett par hundra euro till skolan, i utbyte får man ett studentkort som även gäller som en halvårsbiljett för alla zoner och transportmedel i kollektivtrafiken. Fram till sommarterminen 2022 var studentkortet ett A4-papper men nu har alltså även UdK anslutit sig till plastkortssystem, vilket definitivt underlättar när det kommer till att hålla detta viktiga dokument intakt. Det erbjöds många aktiviteter för nyanlända utbytesstudenter vid alla fakulteter på UdK. Det finns även flera grupper på Facebook eller Telegram där man kan ställa frågor.

Ekonomi

Jag fick delar av mitt utbyte finansierat av ett Erasmus+ stipendium, i normala fall kan man få stipendium för hela sitt utbyte men jag hade redan använt delar av min stipendiepott när jag gjorde praktik året innan (bra att veta att man även kan ansöka om detta stipendium för praktik utomlands!). Även om Berlin under de senaste åren genomgått en av de mest aggressiva prisökningarna i Europa när det kommer till hyror så är levnadskostnader fortfarande generellt lägre än i Stockholm.

Boende

Jag hade sedan innan boende i Berlin men jag känner många utbytesstudenter som fick studentboende via UdK. Andra hittade bostad via skolans Facebookgrupp.

Universitetet och studierna

Precis som namnet antyder så är Universität der Künste en konstskola, utöver arkitektur kan man studera bland annat frikonst, måleri, skulptur, hantverk, scenografi, musik, digital design osv. Utbildningen generellt, speciellt kursvalen, skiljer sig ganska mycket åt från vad vi är vana vid på KTH. Arkitektstudenterna måste inte ta något särskilt antal poäng per år för att få läsa vidare nästa år och de har mer valmöjligheter när det kommer till att välja vilken kurs de vill ta för att få poäng inom ett visst

ämne. Jag skulle även vilja säga att innehållet i kurserna är i en högre grad än på KTH styrt av eleverna själva. I nästan alla mina kurser jobbade vi i grupp. Det kan vara jättekul och ibland jättefrustrerande. Oftast var det intressant. Man studerar tillsammans med elever från olika årskurser och man träffar på så sätt mycket olika personer, vilket är ett stort plus och en organisationsform som jag personligen önskar att det fanns mer av på KTH. Arbetssättet att jobba i grupp speglar det, enligt mig, generellt mer kollektiva tänket som finns på Udk.

Jag ska inte ljuga, kursvalsprocessen var relativt komplicerad och inte friktionsfri. Terminen inleds med en Projektbörse, ett tillfälle då lärarna presenterar sina kurser. För mig skedde dessa tillfällen för båda terminerna online, tidigare brukade de dock hållas i person. För att inte känna sig totalt överväldigad kan det vara bra att som ett första steg fundera på vilken designstudio man vill delta i. I de flesta är undervisningsspråket tyska men det finns dock ungefär tre studios där man talar engelska. Många av kurserna som erbjuds finns postade online, där finns även information om hur man anmäler sig: ibland online via skolans webbplats, ibland genom att skriva ett email till lärare, och ibland helt enkelt genom att bara gå till första undervisningstillfället. Även om de skriver kursbeskrivningen på tyska kan man skriva och fråga läraren om det funkar att delta även utan perfekta tyskakunskaper. Det finns även flera kurser som inte är postade online utan som man hör om ryktesvägen, det kan vara bra att under den första veckan fråga runt vilka kurser folk man träffar på har valt, så kan man få många bra tips. Utbyteskoordinatorerna var mycket hjälpsamma i denna något förvirrande process och de är medvetna om att systemet kan uppfattas som lite oklart. Kursvalet är dock inget att stressa upp sig över alltför mycket, ofta finns möjligheter att gå med i en kurs några dagar efter kursstart, det är bara att kontakta den berörda läraren eller helt enkelt gå till nästa undervisningstillfälle. Generellt kan man säga att vi som utbytesstudenter från KTH normalt behöver en studiokurs (Projekte/Entwurf, 15 poäng) och några seminariekurser för arkitekturstuderande (Seminar, man får normalt mellan 3-5 poäng för dem). Det finns även seminariekurser där alla skolans elever kan delta (Studium Generale, 2 poäng), de är dock inte bara inriktade på arkitektur och de får därför inte utgöra en stor del av ens totala poäng. Man tar alla kurser mer eller mindre samtidigt så när man väljer kurser måste man tänka på att de inte krockar med varandra schemamässigt.

Enligt mig underlättade det definitivt att jag hade ok tyskakunskaper sedan innan och att jag känner tyska personer som jag kunde fråga om hjälp och råd. Har man inte det så kommer det dock ändå att gå bra, då får man helt enkelt bara skamlöst fråga andra om hjälp samt spara översättningsplattformen deepl som en favoritsida på sin dator. Sammanfattningsvis är universitetet är fyllt av rum och aktiviteter som man kan delta i. Jag skulle rekommendera att man bara ger sig hän och inte tänker så mycket på att vara strategisk eller oroar sig så mycket för vad man lär sig i stunden. Det inser man ibland först efteråt.

Kurser

Jag tog följande kurser:

Wintersemester 2021, totalt 27 ECTS (eftersom jag redan hade 3 poäng från en introkurs på KTH)
Inclusive Urbanism, studiokurs, 15 ECTS

En relativt experimentell designstudio med fokus på stadsutveckling. Vi jobbade med en gammal containerdepå vid Anhalter Bahnhof som utgångsläge.

Inclusive Urbanism, seminarium, 5 ECTS

Detta seminarium hörde till designstudion, vi läste texter och hade många djupgående och intressant diskussioner.

'Hello, Robot', seminarium, 5 ECTS

Ett Seminarie som skulle resultera i ett slags performanceprojekt där vi programmerade en robotarm med hjälp av Grasshopper.

Juxtapositions, studium generale seminarium, 2 ECTS

Föreläsning en gång i veckan med superinspirerande karaktärer (bla arkitekter, konstnärer, musiker, curatorer) som pratade om sitt egna arbete med något slags övergripande tema av gränsöverskridande praktiker. En föreläsningsserie som ofta på det allra bästa sätt genererade existentiell och framtida karriärsmissig förvirring.

Sommersemester 2022, totalt 30 ECTS

Living in Berlin, studioskurs, 15 ECTS

En designstudio som självklart, med tanke på att den leds av Jean-Philipp Vassal, fokuserar på hur staden kan utvecklas hållbart och hur vi som arkitekter kan tänka kring detta. Studioarbetet var till större del ett researcharbete av ett höghus som är en del av Werner Duttmans ensemble vid Mehringplatz. Som slutprojekt fick vi föreslå olika design interventioner i området.

Urban Talks, seminarium, 6 ECTS

En föreläsningsserie om kollektiva boendeformer i ett queer- och feministiskt perspektiv. Föreläsningarna hölls utomhus på den mycket härliga platsen Floating (University).

Computational Design, seminarium, 5 ECTS

En kurs där man lär sig om Rhino och Grasshopper. Kursen är i stor grad baserad på tutorials.

Juxtapositions, studium generale seminarium, 2 ECTS

Se beskrivning ovan.

Tyska, 2 ECTS

Jag rekommenderar verkligen att man går på tyskakursen som UdK erbjuder. Det är ett utmärkt tillfälle att träffa studenter från alla UdKs övriga inriktningar. Läraren Brigitte är för övrigt underbar.

Hållbarhet

Jag cyklade oftast till universitetet. Berlin är en bekväm cykelstad eftersom det är platt (något som jag kommer att sakna i höst när jag kämpar mig upp för Sturegatan på väg till KTH). Överlag är Berlin en stad där mycket återanvänds, vilket kan spåras i den allmänna mentaliteten.

Staden och landet / Fritid och sociala aktiviteter

En alltför lång text skulle kunna skrivas på temat Berlin och fritid och sociala aktiviteter. Jag begränsar mig till att säga att det finns ändlösa intryck, möten och situationer som kan upplevas genom interaktioner med- och i staden.

Rekommendationer och övriga reflektioner

Eftersom jag inte nödvändigtvis känner mig som någon som är befogad att ge andra rekommendationer delar jag istället nedan med mig av en rad goda råd som gavs av föreläsarna under vinterterminens seminariekurs Juxtapositions. På många sätt sammanfattar dessa det gångna året.

- **Originality is overrated.** (Lukas Feireiss)
- **Doing something for fun does not have to be justified.** (Oana Stanescu)
- **Radical friendship. Keep your friends that truly inspire you close.** (Omsk Social Club)
- **Stay humble.** (Matylda Kryzowski)
- **It ain't care if it ain't careful.** (Sharona Franklin)
- **Everything is valid.** (J'Kerian Morgan/Lotic)
- **Never settle.** (Tabita Rezaire)
- **Leave room to be misunderstood.** (Isaac Kariuki)
- **Find a garden outside your practice.** (Hans-Ulrich Obrist)
- **Keep your head low and do your work.** (Kandis Williams)
- **Don't listen to generic advice.** (Nicolas Bourriaud)
- **Keep working. Problems often solve themselves.** (Susanne Kennedy)
- **Understand your own perspective and express it.** (Yehwan Song)
- **Trust your instinct. Judge later.** (Katja Novitskova)